

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 4.

Magyar értékek.

(K. Ö.) Ausztria, azóta hogy velünk gazdasági közösségben él, minden alkalommal gazdasági érdekeinkre tört. Ez részben a dolog természetében rejlik. A gazdaságilag erősebb és fejlettebb a gazdaságilag gyengébb fél kizsákmányolására szokott törekedni. A közjogi viszony, mely közöttünk és Ausztria között van, még mérséklőleg sem tudott a gazdasági irtó háborúra hatni, melyet ellenünk folytatt.

És most is, mikor Ausztria azzal dicsekszik, hogy a gazdasági különválás neki csak anyagi hasznot hozhat, mindent elkövet, hogy nekünk ártsa.

Nevezetesen arról van szó, hogy megszilárdult hitelünket akarják tönkre tenni. Nemcsak, hogy az osztrák tőkepenzesek piacra dobják állami czimleteinket és zálogleveleinket, hanem a külföldet is arra biztatják, hogy hasonló jól tegyen. Még pedig azzal az indokolással teszik azt, hogy értékpapiraink csak addig érnek valamit, míg Ausztriával közösségben maradunk. Ha elszakadunk, értékekben veszítenek azok.

Nem akarunk állami czimleteink és zálogleveleink védelmére kelni. Megvédelmezi azokat a bonitásuk. E mellett bizonyít az a körülmény, hogy míg azelőtt czimleteink elhelyezésénél kizárólagosan

Ausztriára szorultunk, most már Németországban kívül, Hollandia és Franciaország is szívesen helyezi el tőkéit magyar értékekben. Mégis ki kellemelnünk, hogy a 4 százalékos magyar koronajáradék belső értékében felülmúlja a 4%-os osztrák koronajáradékot. Ennek magyarázata abban rejlik, hogy nálunk nagyobb arány készlet áll rendelkezésre, mint Ausztriában. Zálogleveleink bonitását pedig nemcsak az illető intézetek részvénytőkéje és tartaléktőkéje biztosítja, hanem oly messze menő törvényes intézkedések, a melyek zálogleveleinket a legjobb papírok közé sorozzák.

Felmerül azonban az a kérdés, hogy értékpapiraink elhelyezésénél miért tartjuk szem előtt csak a külföldet és nem a belföldet is. Hiszen mindig el kell készülnünk értékpapirjaink visszaözlésére. Ez bármikor bekövetkezhetik. Másodsor az államhitel megszilárdulása szempontjából azon kell lennünk, hogy állampapirjainkat a belföldön helyezzük el.

A skeptikusok azt mondják, ez mind igen szép dolog. Csakhogy mi szegény ország vagyunk és örvendeznünk kell, hogy a külföld szívesen fogadja czimleteinket. Való igaz, hogy szegényebbek vagyunk, mint a nyugati ipari államok, de még sem annyira szegények, hogy ebben az irányban nem tehetnénk valamit. Magyarországon 1 millió 140 ezer takarékpénztári betétkönyvre 1835 millió korona betétet mutatnak ki a hitel-

intézetek. Az összes betétállomány pedig meghaladja a 2300 millió koronát. Ily körülmény között nem lehet szegénységről beszélni.

Csak az a baj, hogy a mi közönségünk sokkal kényelmesebb, sem hogy értékpapírok vásárlásával és ellenőrzésével szeretne foglalkozni. Pedig a takarékpénztárak most oly csekély kamatot (3¹/₂—3·15 százalékot) fizetnek, hogy anyagilag is kifizeti magát az értékpapírok beszerzése, melynek 4—4¹/₂%-ot is kamatoznak. Ha annak a két milliárdnak csak a felét helyeznénk el magyar értékekben, állam hitelünk hihetetlen módon megszilárdulna.

De megfelelő törvényes intézkedésekkel a tőkét rá kellene kényszeríteni magyar értékek beváltására. Meg kellene csinálni a biztosítási törvényt és a biztosító társaságokat arra kényszeríteni, hogy a díjtartalékokat hazai értékpapírokba fektessék. Meg kellene csinálni a takarékpénztári reformot, mely a magyar értékpapírok forgalmát növelné. A készletek felvételével pedig a külföldön elhelyezett magyar értékpapírok belföldi értéke megszilárdulna. Ami a visszaözlés veszélyét csökkenti.

Látni való, hogy államhitelünk Ausztria hozzájárulása nélkül is szilárdan áll. Valósítsuk meg azonban a fennebb említett intézkedéseket.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Endrődi Sándorhoz.

Azt kívánom neked jó Endrődi Sándor,
 Aldjon meg az Isten; nem is egyszer, százszor.
 Aldjon meg az Isten bájos kis versedért,
 Eleven hitednek tündöklő jeléért,
 A Dicséretesséért.

Elvittem e versed a mi iskolánkba;
 Ártatlan gyermeknép köztársaságába,
 Ahol még hófehér az emberi lélek,
 Hol nem dúlnak vágyak, izzó szenvedélyek,
 Bus hitlenségek.

S elszavaltam ottan. Hej, milyen öröm lett!
 Nem volt szeri-száma a nagy versengésnek.
 Hogy elébb ki tudja? Ki szavalja szebben?
 Ha majd haza mennek párosával, rendben,
 — Diákhöz illően.

S hogy jól szavalhattak otthon a gyermekek,
 Gyönyörrel írom le e boldog esetet!

A sok fásult lelkű, félhitetlen szülő,
 Oly buzgón köszön most, ha velem szembe jő,
 — Dicsérik a Jézust!

... Ezért kívánom én jó Endrődi Sándor,
 Aldjon meg az Isten, nem egyszer, de százszor.
 Szavad nyomán ime fakad az üdvözlés
 Ajakán gyermeknek, áhílatos ösznek:
 Dicsérik a Jézust!

Kovács József.

Farsangi elmélkedések.

Írta: Várady István.

Még egy pár nap s vége a farsangnak — a papák nagy öröme s a lányok még nagyobb bánatára. Farsangban bizony legrosszabb lányos papának lenni. Most ide menni — egy ruha, oda menni — másik ruha, néha még a mama számára is. A mama, a lány töprengenek, a papa pedig izzad. Mikor pedig vége a farsangnak, elmúlik pár hét és semmi kilátás — szomorúan hajtja le a fejét: — tehát hiábavaló volt minden...

Mi a farsang? — Egy szezon, a mely alatt nap-nap után rendezik a különböző összejöveleket a mindkét nembeli ifjuság ismerkedésére. Ha véletlenül Ámor isten hálójába kerül valaki, vagy sikerül a papák telek-könyvi vagy bankviszonyairól beható tájékozást szerezni — s ez a fő, — rövid idő alatt a anyakönyvvezető elé kerülnek.

A bálozó hölgyek általában kétfélék. A legtöbbje keresi az igazi-t. De sokan tiltakoznak ez ellen s állítják, hogy csak ugy szokásból mennek a bálba, ép ugy mint családi összejövelekre, színházba, zsuokra, hogy táncoljanak, mulassanak. — Az előbbihez tartoznak nagyobbára a kezdő bálozók, a kik otthon a párnák között álmaikban tovább hallják a zenét, maguk előtt látják azt, a ki lebilincselte, elvarázsolta őket. Az utóbbihoz tartoznak a komoly „megokosodott” leányok, akik más napra el is felejtik, hogy mulatságban voltak.

A szerelem rendesen akkor zaklatja az embereket, mikor még az érdekeltek nem léphetnek házasságra. Ezekről sokan azt mond-

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre —

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.
 (Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó cég

Szövetekméterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi öltönyöket**, s minden e szakbavágó ruhaneműket. — **Női costumóke** valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

A politikai válság.

Budapest, márczius 4.

A bécsi kihallgatások.

Különös és nagy figyelemre méltó híreket küldenek Budapestre a Bécsbe küldött tudósítók. Ezek a hírek új világításba helyezik a válságot és magyarázatát adják a mostani bécsi kihallgatásoknak.

E hírek a következők:

Bécs, márcz. 4.

Gróf Goluchowszky külügyminiszter már teljesen a régi kormánypárt szekerét tolja, megmagyarázták neki, hogy a függetlenségi párt meg akarja szüntetni a delegációt és a közös ügyek elintézését a Ház feladatai közé sorozni: de ha egyelőre meg is maradna a delegáció, az ő javaslatai számára abban nem volna többség Goluchowszky fél, hogy ezzel az ő »Reichskanzler«-jellege megszűnik, sőt egészen kieshetik állásából.

Neki delegáció és abban osztrák irányú biztos többség kell és ezért támogatja most Tiszáék.

Tisza és Khuen már félig-meddig kapacitálták a királyt és bécsi tanácsosait, hogy kisebbségi kormányt kell csinálni. Kolportálják itt Apponyi Albert gr. egy mondanását, hogy »Tisza bizonyára megint lapozgatott az angol történelemben és ott azt találta, hogy az ifjabb Pitt egyszer kisebbségi kabinetet csinált; hát ő is olyat akar, de elfelejti, hogy nem vagyunk Angliában és hogy ő — nem ifjabb Pitt«.

Tiszáék azt a nézetet terjesztik, hogy a kisebbségi kabinet nem kapna ugyan indemnitást, de az ujonczokat, a delegációkat és a kereskedelmi szerződéseket megszavaznák a régi kormánypárt, a horvátok, a néppárt és a disszidensek egy része. Ezzel meg volnának a legszükségesebb közös ügyek és egyszersmind spregolva volna a koalíció.

Ez a terv Bécsben nagyon tetszik és nem is gondolnak arra, hogy a kisebbségi kabinet nem is jut odáig, hogy egyetlen javaslatot beterjeszzen, mert bemutatáskor rögtön bizalmatlanságot szavaznak neki és akkor vagy le kell mondania, vagy fel kell oszlatnia a Házat és a válság folyik tovább beláthatlan időnkig.

De arra is számítanak, hogy a kisebbségi kabinet megalakultáig legalább 5—6 hét telik el.

Egy hetet venne igénybe az első kihallga-

tások sorozata, azután jönnének újabb egyes kihallgatások az új miniszterelnök személyének válogatására.

Azután a megbízás, a meddő vagy eredményes tárgyalás a pártokkal, a kabinetalakítás, a kabinet eskütetele stb. stb. Így még néhány hétig hivatalban maradhatnának Tiszáék és azután is változott czégyvezetővel az ő kezükben maradna a hatalom.

Ezeket beszélnek itt és nem is hiszik, hogy a kihallgatások befejeztével másképen alakulna a helyzet.

Bécs, márcz. 4. A »Wiener Allgemeine Zeitung« esti kiadása a következő politikai értesülést közli:

»Öt hét telt el, mióta a császár a magyar politikai helyzet tanulmányozásával foglalkozik. Kossuth Ferencnek már három héttel ezelőtt be kellett vallania társai előtt, hogy az uralkodó nagyon jól van tájékoztatva a magyar viszonyok felől és azóta módjában volt még bővebb információkat szerezni. A 16 politikus kihallgatásának tehát nem az a célja, hogy ők informáljanak, hanem hogy informáltassanak a császár által, aki meg akarja nekik mondani, hogy az ellenzéki szövetség álláspontja mennyire veszélyezteti a monarchia nagyhatalmi voltát és hogy mi volna az, amit a korona ebből a szempontból esetleg engedhet. — Csáky, Justh és Dániel már itt vannak; itt van már Falk is, kire csak holnap este kerül a sor, Bánffy és Zichy ma este érkezik.

Bécs, márcz. 4.

Ma délelőtt vette kezdetét a magyar politikusok népvándorlása a Burgban Délelőtt 11 órakor gróf Csáky Albin a főrendiház elnöke járult a király elé, 1 órakor Justh Gyula a képviselőház elnöke s délután fél négy órakor Dániel Ernő a volt kereskedelmi miniszter. Holnap kerülnek sorra báró Bánffy Dezső gróf Zichy Nándor és Falk Miksa. Előreláthatólag szerdáiig végez ő felsége valamennyi magához citált magyar politikussal.

Apponyi gróf bécsi vezérczikke.

Apponyi Albert gróf a bécsi Zeit mai számában vezérczikket írt, melyben az egyesült ellenzék s a függetlenségi párt álláspontját fejtegeti.

A cikk, amely az osztrák közvélemény felvilágosítására van szánva s odaát nagy feltűnést fog kelteni.

Ezeket tartalmazza:

»Nincs más megoldás, csak az, hogy ha föltétlenül levonják a választások eredményének konzekvenciáját. As új többségnek hatalomra kell jutnia, ami annyit jelent, hogy elvénnek is meg kell valósulnia. Akik az új fordulatnak ellene vaunak, azok azt állítják, hogy a nemzet a választással csak november 18-ikát itélte el. Holott éppen ennek az ellenkezője áll. A nemzet a választáson a rendszer ellen nyilatkozott, mely november 18-át megteremtette. A szövetszekt ellenzék senki ellen nem szövetszekt, de szövetszekt egy új aera megteremtése céljából.

A 67-es alapon álló disszidensek már sokkal közelebb állnak a függetlenségi párthoz mint a szabadelvű párthoz, amelynek ma már nincs létjogosultsága. Akárhogy nézik is a helyzetet, abban csak a győzelmes szövetszekt ellenzék győzhet.

Felirat a királyhoz.

Az új pártban már most kezdik a képviselőháznak a felséghez intézendő felhívást szövegezni. Ez a felirat történelmi tartalmu lesz s határozott hangjával feltűnést fog kelteni.

Nagyvárad utai és a miniszter.

— A főmérnök 2000 koronás pótlékát törölték. —

A közuti alap 1905.—1906. évi költségelvi irányzatának tárgyalásánál több felszólalás történt Nagyvárad város törvényhatóságában az utak és utcák elhanyagolt állapota miatt, tekintve azon körülményt, hogy Nagyvárad város polgárai már évtizedek óta a törvényben megengedett legmagasabb összeget, 10 százalékot fizet utadó címén.

Amit azonban nem szivleltek meg Nagyvárad tanácsában és törvényhatóságában, más szemüvegen végzik a kereskedelmi miniszteriumban. Az utakat és utcákat rendezni akarja a tanács is, de közköltő emeléssel, anélkül hogy ráterelnék figyelmüket arra a helytelen gazdálkodásra is, amelyet az utadóalap kezelé-

ják, hogy »zöldek«. Annál ritkább azonban a szerelem a későbbi, az »érette« korbán, a mikor a lány jól megnézi, hogy milyen az udvarlójának az állása, milyen előléptetései lehetnek, mennyit nyerhet társadalmi összeköttetésekben, a mikor a nősüldő ifju megnézi, hogy van-e (és mennyi?) mit aprítani a tejbe? — mert hiába a pénz sok mindent pótolhat, a mikor számot vet azzal, hogy az igények mindkét részről kielégíthetők-e, vagy pedig nagyobb évi járadékra van szükség.

Megjelenik az előkelő kéré szépen kivasalt frakkban, fényesre vasalt czilinderrel, simára borított képpel. A lány nagy dolog előtt döntenie kell egész élete fölött. Mit csináljon? Kapkod ide-oda, — igaz, hogy csinos legény de ő mégsem érez nagyobb vonzalmat iránta. Pedig milyen jó lenne egy egész ház urnőjének, a maga asszonyának lenni. Egyensúlyban van a mérleg de habozik igent mondjon-e vagy nemet? — Közbe szól a papa, a mama — talán a rokonok is: — édes leányom én nem akarlak téged elhatározásodban befolyásolni . . . de mégis tanácslom, ne szalaszd el X urat. Ó derék, lelkiismeretes ember, vagyha az nem, hát előkelő összeköttetései vannak vagyona van, oldala mellett boldog leszel. — Ragadd meg az alkalmat, kérdés akad több ilyen em-

ber? (vagy egyáltalában akad-e?) — s akkor vénleánynak maradsz.)

S a leány habozik, de végre is a szülők csak jót akarnak, hiszen azzal a kis hozomány-nal (ha nincs annál rosszabb) kire vár? — S aztán egyész napon elhangzik boldogító-igen.

Ez a modern házasság. Napjainkban ezek a leggyakoribbak. — Meglehet, hogy mindkettőnek voltak álmái . . . de hiszen azok a realis életben csak álmok maradhatnak . . .

. . . Egy szerényebb hajlékban egy két szemű szőke angyal most is arra gondol, ki megígérte, hogy vissza fog jönni érette. Két évvel ezelőtt, a mikor ott ültek a nagy fa alatt, a mikor oly szentül fogadta a most nősüldő ifju, hogy senki más csak ő. Milyen szépen wondta . . . még most is hallja a leány forró lehelletét: — . . . Te vagy az én mindenem, hb átöllehetem karcsu termetedet, a szemedbe nézhetek, benne van abban a menyország minden kincse, az Isten minden áldása . . . várj reám, eljövök érted. — S a leány vár . . . vár . . . hiszen eljöhét még . . .

. . . A főváros egyik mellék utcájának uevari garzon lakásában asztalára könyökölve tanult az ifju. Majd félre teszi könyveit, ír. —

ir azért, hogy hirnevet szerezzen magának, tanult azért, hogy szép, fényes állást biztosítson magának, nem önmagáért, de Érette! . . . Másfél évvel ezelőtt amikor elváltak hogy kérte: . . . ne tanulj sokat, ne törd magad, mindegy nekem akárhol leszel. akár mi leszel, csak Velled lehessenek . . . Fülébe csengenek még a szavak s egy alkalommal bevetődik a kávéházba átnézi a lapokat. Kezébe vesz egy vidéki lapot s a hymen hireknél — kiesik az ujság a kezéből . . .

Mielőtt a gentlemann bekopogtatott volna jelenlegi menyasszonyához, eszébe jutott valami . . . Na persze régen . . . a szőke Juliska . . . aztán néz merően maga elé . . . szegény . . . vejjon most mit csinál? A hej azok a szép idők! — De nem, nem. — Ő feledte a lányt s a lány feledte őt. Szó sem lehet róla. A társadalmi állás, a biztos jövő, a kényelem ez a való, — az? — ábránd, álmom.

A lány mielőtt ki mondta volna az igent, — sóhajtott egyet. Hogy szerette ő s nem tudta senki. — De végre is . . . lesz-e belőle olyan ember, a milyen az, aki előtte áll? . . . s ha lesz, eljön-e érette? . . . Más városban elfeledte . . . hiszen neki is úgy tűnt föl minden, mint egy édes álmom.

ERMELLEKI HEGYIBOROK PALACZKOKBAN

elismert jól kezelt tiszta minőségben, 10 palaczkól fölsőle ütöres palaczkokint 10 fill.-jével házhoz szállítva kapható az

ERMELLEKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL, Nagypiacz-tér 10. szám.

Minden palaczk címkeje, kupakja és dugója az Ermelleki részvénytársaság cégjelzésével van ellátva. Telefon 206. szám.

sénél követ már régen a város s a miniszternek kell erre a várost figyelmeztetni.

Ezt a figyelmeztetést megteszi most a miniszter eléggé nyomatékos hangon, amikor a városi főmérnök részére megszavazott évi 2000 korona személyes pótlékot töröli s rámutat arra a helytelen irányra, amelylyel a város az utadálappal szemben eljárta eddig. Eltekintve a főmérnök személyes pótlékától, a leiratban ehhez fűzött nyilatkozat bir fontossággal.

De lássuk, mit mond a miniszter.

A tegnap érkezett leiratában Nagyvárad város 1905. és 1906. évi közüti költségvetését helyesbítésekkel jóváhagyta. Megállapítja a miniszter, hogy Nagyváradon a közutak összes hossza 64353 méter; ebből kiépített van 32763 méter, kiépítetlen 31590 méter.

Jóváhagyja a miniszter az utadónak 10 százaléknál, az igás minimumot 6 kor. a kézi minimumot 3 koronában s az állami adót nem fizetők utadóját természetben lerovandó 3 kézi napszámban történt megállapítását.

A kiadásoknál a városi főmérnöknek felvett évi 2000 korona személyi pótlékát törölte a miniszter, azon megokolással, mert az utadálapnál a személyi járandóságok már is oly magasak, hogy az utafentartási kiadásokkal arányban nem állanak, a közüti alap helyzete pedig anélkül is meglehetősen kedvezőtlen arra, hogy a közutak fentartása a kellő mértékben ellátható legyen. Már az előző miniszter is kifejtette két évvel ezelőtt ezen kifogását s dacára ennek, évről-évre emeli a város a személyi járandóságokat, a fedanyagra irányzott összegeket pedig folytonosan csökkentik, oly mérvben, hogy már veszélyeztetik ezzel a közutak megfelelő fentartását. A személyi járandóságok a kiadások 25 százalékát veszik igénybe, s ezzel a közüti alapot aránytalanul megterhelik, holott a városnak még 31 ezer méter hosszú utja kiépítetlen.

A miniszter ezen néhány sorban eléggé rámutat annak az iránynak a helytelenségére, amelylyel Nagyvárad városa a közüti alap vagyonát eddig kezelte.

Ez az elég nyomós intelem talán gondolkozóba ejti a tanács tagjait s más utra tereli az alap kezelést, mert ahonnan ilyen leirat érkezett, jöhet még nyomósabb is.

A háboru.

London, márczius 4. A Reuter-ügynökségnek Oku tábornok seregénél levő tudósítója jelenti Husabranból 2-áról: A japánok a sáncár-

kokat Apatainál kétségbeesett küzdelem után elfoglalták. Oku ezen a napon kétezer embert veszített. Az oroszok még többet. A lövöldözés a vasut mentén tart. Heves szélvihar van.

Pétervár, márczius 4. Szaharov Dragomirev és Roob tábornokok a csár elnöklésével a Kuropatkin és Gripenaerg eset és az általános harcztéri helyzet megbeszélése végett tanácskozás lesz.

Japán kémek Kinában.

Pétervár, márczius 4. A pétervári távirati ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: A kínai kormány igen nyugtalankodik számos japán szerzetesnek Kinába jövele miatt. Ezek vallásos propaganda örve alatt jönnek, de titkos céljuk a kémkedés és a lakosságnak az uralkodó család ellen való felizgatása. A pekingi kormány meghagyta a helyi hatóságoknak, hogy ne adjanak ki utleveleket a japán szerzeteseknek ama kifogással, hogy a japán propagandáról Kinában a szerződések nem gondoskodnak. A kínaiak remélik, hogy ez a mód a szerzetesek behatolását ha meg nem is akadályozza, de mindenesetre csökkenteni és gyöngíteni fogja a japán forradalmi propagandát.

A japánok előnyomulása.

Tokió, márc. 4. A japánok folytatják az oroszok főhadállásainak ágyuzását. Igen súlyos ágyukat használnak. Sok orosz állás oly erősen el van sánczolva és védve, hogy olyan ostromló módszereket kell alkalmazni, mint a várháboruban, hogy azokat bevehessék.

A főhadiszállásról jelentik: Ugy látszik, hogy az ellenség haderőink ellen Csing-csing felé folytonosan megerősítéseket von össze. Pönszikunál lévő haderőnk megszállotta az ellenséges állásokat a Kutulinnál és Sanghainál lévő keleti dombokon, Tunkausantól két mérföldnyire keletre. A Saho irányában az oroszok éjjeli harcztámadást intéztek, amelyet azonban visszavertek. A Hunho jobb partján az ellenség heves ellentámadást intézett Sensiapaonra és a nyugat felől határos területre a Hunhóig, de visszaverték. Elűztük az ellenséget Csangtanból és Hazuvanfaiból.

Ütközet a balszárnyon.

Szachetun, márc. 4. A bal szárnyon az egész éjjel folyt a küzdelem, Ma reggel óta a japán megkerülő hadoszloppal foly a küzdelem Salimpunál, Mukdentől nyugatra, honnan tüzér-

tüzet hallani. A küzdelem az egész harcztéren mindinkább döntő ütközetté fejlődik.

Az oroszok kudarcza.

Budapest, márczius 4. (Saját tud. táv.) Az oroszok az egész vonalon kudarcot szenvedtek. A japánok a tegnapi ütközetekben mindenhol győztek s az oroszokat visszavonulásra kényszerítették,

A szentségimádás sorrendje Váradon 1743-ban.

A mai vasárnapon megkezdődvén a 40 órai szentségimádás a Szent László templomban, nem lesz érdektelen olvasni, hogy mikép tartották meg ezt a régiiek városunkban 162 évvel ezelőtt.

Közöljük hiteles forrás nyomán szóról-szóra, amint írva vagyon:

Épüljünk rajta.

Ennek az okmányoknak van különben sok helyi történeti jelentősége. Nemcsak az akkori püspök és kanonokok neveit tudjuk meg belőle, hanem egyuttal sok akkor szereplő váradi családot is megismerünk belőle és megtudjuk sok utcának is a nevét látjuk belőle, hogy Körös, Német, Közép és Kert-utcák nevei már ebből az időből származnak; de sok utcának nem volt neve, hanem csak a benne lakó ismertebb emberek után nevezték.

Meg tudjuk azt is, hogy az Oltáriszentség imádásában nemcsak a papok váltották fel egymást óránként, hanem a hívek is, — még pedig az iparosok czéhek szerint, a többiek utcák szerint.

A sok szempontból érdekes okmányt adjuk a következőkben:

Anno 1743. Méltóságos keresztszeghi gróf Csáky Miklós váradi püspök, kegyelmes urunk eő Exczellentiája parancsolatjából és rendeléséből az negyven órábul álló Szentséges Sacramentom előtt leendő ájtatosságnak rendgye következik eképpen:

Előszőr. Vasárnap úgy mint Juniusnak 30-dik napján kilencz órára járandó első fertálykor leendő első harangozás, úgy hogy harmadik fertálykor legyen beharangozás és mingyárt az oltári Szentséggel templom körül való Proczió in puncto pedig kezdőgyék 9 órakor

A nászinduló akkordjai mellett kijönnek a templomból. Mennyi ember, mennyi érdeklődő. Lehetetlen, hogy annyi szerencse kívánat után boldogok ne lennének. A lapok másnap hasábnyi terjedelemben irtak a fényes, előkelő esküvőről. — De aztán csillapul a láz, a rokonok, ismerősök dolgaik után néztek — sők ketten maradnak. Telnek a hetek, hónapok egy pár év — udvarias, előzékeny a férfi, kimélt a feleség. Hja ez az előkelőség!

Hanem aztán? — Tudja Isten. Ugy érzik, hogy hiányzik valami. Mindketten hallgatnak, hát ott él szívökben az érzés, szemökben a tudat, hogy ez nem az igazi boldogság. Hiszen kell az élet boldogságához valami olyan is, a mi edesebb reszketésbe hozza a szívét, valami sóvárgás, valami romantika féle a miről akkor szoktunk ábrándozni, a mikor az első regényeket olvassuk. — S ennek csak akkor jönnek tudatára, a mikor késő. Hiszen minderről megfeledkezik a bölcsesség, a komoly higadt gondolkodás, a mely hatalmába keríti az embert a döntő pillanatban.

Ilyenek többnyire a modern házasságok, a melyeknek talpköve a kényelem, a jólét, a csöndesség — a »van« s a melynek háttérében annyi szívtájdalom, lelki gyötrellem, szenvedés van lefátyolozva.

Az emberek okosak s mindennel számot vetnek. A férfiak vádolják a nőket, rájuk mon-

danak hiúságot, önzést, nagyravágyást, viszont nők a férfiakat látják el: felületes, léhűtő, affektáló, hozományt hajhászó stb. jelzőkkel. Ez állításaitak külső látásból vagy egyszeri fölületes társalgásból vonják le. S hogy ez úgy van, ennek oka maga a társadalom.

A házasulandó ifjak a legtöbb oldalról azt a tanácsot kapják, a melyet a reális gondolkodás szül, a leányok hasonló befolyásnak vannak kitéve, a mit még tetőz a csattanó — a vén leányság. Ettől pedig félnek, mert a vén leányokra sok gáncsot szornak. Pedig a vén leányok hányszor érdemelmének szeretetet, megbecsülést, hiszen bizonyára azoknak is akadt kérőjük, azok is voltak rajongók s hátha épen rajongásuk, idealizmusuk után maradtak vén leányokká?

Különben vén leányok alig akadnak. A lelkök mindig fiatal. Valamely körülmény szentimentális, blazirtta teheti őket, de azért a szívökben ott ég a vágy, a lelkökben ott világít a reménynek egy halvány sugara... hátha?

Halad a kor, s ennek haladásával minden változik. Hová tovább haladunk, annál korábban válnak blazirtakká a lángok, annál korábban okosabbakká, bölcsőbbekké a férfiak. Minden ténykedésüket, minden cselekedetüket a reális gondolkodás talpkövére építik.

Annyi bizonyos, hogy a házasság ma komolyabb dolog, mint régebben. A házasulan-

dókban él a vágy s a félelem. A közmondás igazságát félük: »a házasság olyan, mint a csirkét fedő kosár, a kik kívül vannak be, a kik belül vannak, kivágnak belőle.«

Az is bizonyos, hogy a szerelmi házasságoknak a boldogságát igen sok esetben az anyagi gondok, az érdekek házasságok boldogságát a lelki összhang hiánya, az elkésztett vágyak, eltemetett álmok dülják föl. Bár a szerelem és vagyonon alapuló házasságokba is besettenkedhetik valami, a mi rombolást idézhet elő.

De legyen az akárhogy is, mind a férfunál, mind a nőnél a házasság-cél. Így állt az embert az Isten s innen van az, hogy egyik a másik nélkül csak félelme.

Vajjon visszatérnek-e még azok az idők, a mikor a sóvárgás, a szenvedély egymás karjaiba hajtotta az ifjakat, a mikor nem engedtek mások esetleges befolyásának, nem rettentek vissza a jövő ijesztő képeitől, hanem szakítva mindennel, szívök óhaját, lelkük sugallatát siettek megvalósítani? A mikor nagyon kevés tudta mi az igény, a mikor áldozatokat hoztak pusztán egymás látásáért, a mikor eszményi képök minden cselekedetük, gondolatuk közben előttük állott? Nem, nem térnek azok az idők vissza soha. S ha elvétve akadnának ilyenek, azokat majd megmosolyogják az utcán, megsajnáljuk a komoly tárgyalások közepett — ezek lesznek a világ előtt a szerelem martyrjai.

az imádság, melyet maga kegyelmes urunk és feőpásztorunk eő Exczellentiája fog elkezdni, imádkozván kilencz óráig fogvást tizig.

2-szor. Tiz órákor fogja követni kegyelmes urunkat m. püspök és nagyprépost Kecser István ur, jelen léssen a szabó czéh 11 óráig.

3-szor. Tizenegy órákor fogja felváltani nagyprépost uramat m. püspök Fábry Jakab ur, jelen léssen az ujjvárosi német-ucsa és imádkoznak tizenkét óráig.

4-szor. Tizenkét óra után járul az imádsághoz Custos Pollentári Ferencz ur, jelen léssen várad-olaszibul Bellicsaj uram ucsája, imádkoznak egy óráig.

5-szor. Egy órákor fog imádkozni tisztelendő Cathedralis főesperes Luby István ur, jelen léssen Kecser ur ucsája Ujjvárosul és imádkoznak két óráig.

6-szor. Két órákor fog imádkozni Békési főesperes Kovács Pál ur, jelen léssen az magyar trivialis vagyis kis iskola az koldusokkal három óráig.

7-szor. Három órákor követni fogja T. Gyöngyösi György apát ur, jelen lesznek Pongrácz uram ucsájából valók, imádkoznak négy óráig.

8-szor. Négy órákor helyében fog járulni T. Apát ur Ujjvári Ferencz ur csizmadia czéhvel öt óráig.

9-szor. Öt órákor T. Plebánus Vörös István uram ujjvárosi Görög- és Pecse ucsával, imádkoznak hat óráig.

10-szor. Hat órákor követni fogja P. Eőssi, eő kegyelme káplánya, jelen léssen ujjvárosi Körös-utca.

11-szor. Prima Julii, ugy mint hétfőn, fogja elkezdni öt órákor az imádságot T. Eőregbik P. Professor Hieronimus Vajai, jelen léssen kovács és kerékgyártó czéh, imádkoznak hat óráig.

12-szor. Hat órákor fog imádkozni T. Pater Confessarius Vilhelmus, jelen léssen eőkegyelmével az varga és szijártó czéh hét óráig.

13-szor. Hét órákor imádkozni fog Pate-Gorhisky váradolaszii M. Groff. Forgács-uczárján levőkkel imádkoznak nyolcz óráig.

14-szor. Nyolcz órákor helyébe fog állani Pater Árokszállási, jelen lesznek ujjvárosi Kis-ujfaludiné asszonyom ucsája, imádkoznak 9 óráig.

15-szor. Kilencz órákor fog ismét imádkozni m. püspök s nagyprépost 10 óráig, jelen lesznek ugyan Kecser ur Nagyprépost ucsája 10 óráig.

16-szor. Tiz órákor fogja követni m. püspök Fábry Jakab ur Nagy Mihály uram ucsájábeliekkal 11 óráig.

17-szor. 11 órákor fogja felváltani. Custos Pollentári Ferencz uram. Ugyan maga ucsábeliekkal 12 óráig.

18-szor. 12 órákor T. Cathedralis és apát ur Luby István uram, jelen lesznek az udvarbeliek, akik lehetnek 1 óráig.

19-szor. 1 órákor T. Kovács Pál békési esperes és apát ur, jelen lesznek a Jurkovic uram utczábeliek 2 óráig.

20-szor. 2 órákor Apát ur Gyöngyösi, jelen lesznek az malom-uczajiak 3 óráig.

21-szor. 3 órákor imádkozni fog T. Apát ur Ujjvári Ferencz uram jelen lesznek Beőthy Mihály uram utczábeliek 4 óráig.

22-szor. 4 órákor fog imádkozni T. Pater Professor Jankovics uram, jelen lesznek Clericok vagyis seminariumbeliek 5 óráig.

23-szor. 5 órákor fog imádkozni T. Pater Vilhelmus Kert kősr lévő hivelkkel 6 óráig.

24-szor. 6 órákor T. Pater Ceremoniarius Luby László, jelen lesznek Nagy Mihály uram házán túl levőkkel.

25-szor. Secunda, Julii. 5 órákor fog

imádkozni T. Pater Chinorányi Albert az ülésen közép ucza-béliekkal 6 óráig

26-szor. 6 órákor fog imádkozni Pater Gorlicsky, jelen lesznek az ui ülésen levő Körös ucsaiak 7 óráig.

27-szor. 7 órákor fog imádkozni T. P. Árokszállási, jelen lesznek az szőlők alatt uj ülésen lakók 8 óráig.

28-szor. 8 órákor T. P. Eőssy káplány, jelen lesznek az ispotálybeliek és egyéb szegények.

29-szor. 9 órákor ha eő Excellentiájának fog tecseni seminariumbéliekkal és udvarbéliekkal.

30-szor. 10 órákor M. Püspök s nagyprépost Kecser ur, jelen lesznek posta, Radics uram várad olasz ucsaiak.

31-szor. 11 órákor M. püspök Fábry Jakab, jelen lesznek Budaj István és Ferdényi Ferencz viceispán uraimék ucsábeliek 12 óráig.

32-szor. 12 órákor imádkozni fog T. Cathedralis és apát ur Luby István uram, Bucsi uram ucsája és a prépost házáig levőkkel 1 óráig.

33-szor. 1 órákor T. Kovács Pál békési esperes, és apát ur 2 óráig csizmadia czéhbeliekkal.

34-szor. 2 órákor ismét fogja követni T. apát ur Gyöngyösi uram, Szabó czéhvel.

35-szor. 3 órákor t. Custos uram Kovács és Kerékjártó czéhvel.

36-szor. 4 órákor Ujjvári Ferencz apát uram Várad-Olaszi Körös ucsával.

37-szor. 5 órákor T. Plebánus Vörös István uram. m. püspökség major felé való ucsábeli hivelkkel.

38-szor. 6 órákor T. Caeremoniarius P. Luby László uram udvarbéli cselédekkel.

39-szor. Tertia Julii, vagyis szerdán 6 órákor fog imádkozni T. P. Vilhelmus, Pollentari Custor uram ucsábeliekkal.

40-szor. 7 órákor T. P. Eőssi német ucsábeliekkal 8-ig.

41-szor. 8 órákor T. P. Chinorányi malom ucsábeliekkal, Ispitálybéliekkal és egyéb szegényekkel. És így 9 órai szent misével háladással befejeztetik ezen ájtatosság.

Hogy pedig ezek annál rendesebben és minden hátramaradás nélkül folyhassanak, parancsoltatik m. püspök urunk által az város Biráinak, hogy ezt házrul-házra meghirdessék az ucsákban. Azonkivül minden ucsának rendelkezzen tizedest, aki ezen óráknak szoros observatiójára vigyázzon kiki maga ucsájában és ucsájával annak idejében és órájában megjelenjen.

Fog minden órának második fertályán az plebánia harangocskájával jel adadni jó hosszasan, hogy ugy mint tizedes, mint pedig ucsábeliek magok órájokra vigyázhassanak és meg jelenhessenek. Ma.

UJDONSÁGOK.

Farsang utolsó napjai.

Néhány nap mulva véget ér a vigság s a farsang örömeit felváltja a megbánás, magabaszállás. Régebben a farsang utolsó napján véget nem ért a vigság s dobzódássá fajult. Ennek a féltelenségnek az enyhítésére rendelte el az egyház a háromnapos ájtatosságokat. E három napon reggeltől estig imádsásra teszik ki a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Nagyváradon a Szent László templomban van évenként a szentségimádás, vagy egyházi fényvel. Ma, vasárnap, holnap és holnapután reggel 6 órákor

az Oltáriszentséget kihelyezik a főoltárra s este 7 órákor ünnepélyes litáni. után visszahelyezik a tabernaculumba. Mindhárom napon délelőtt 9 órákor ünnepélyes szent mise és prédikáció lesz. Ma, vasárnap délelőtt az ünnepélyes szent misét Fetser Antal apátkanonok, a szent beszédet dr. Vucskics Gyula plébános; hétfőn a szent misét Bunyitay Vincze apátkanonok, a prédikációt Halász Gyula papnöveldei lelkiigazgató; kedden délelőtt pedig a szent misét Palotay László pápai praelátus, a szent beszédet Pálffy Béla főreáliskolai hittanár tartják.

TÁJÉKOZTATO.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estély.)

* Pályázók az alszámvevői állásra.

A Gesztesi Ödön nyugdíjazásával Nagyvárad városánál megüresedett alszámvevői állásra kiirt pályázat tegnap járt le. Összesen öt pályázó nyújtotta be kérvényét az állás elnyeréséért. Pályáztak; ifj. Márkus János tb. alszámvevő, aki felebbvalóinak és a polgárságnak teljes megelegedésére a városi adóhivatal I. kerületének ügyeit vezeti: Budaházy Kálmán tb. alszámvevő Markovits Sámuel tb. alszámvevő, mindketten a város buzgó tisztviselői, továbbá Egyedy István volt miniszteri számtiszt és Tamássy Lajos. Az állást a főispán kinevezés által tölti be. Olyan hírek keringenek, hogy a kinevezésre már jóelőre meg van a jelölt, felesleges volt a pályázat, azonban ez csak kőszá hir, mert ilyen dolgot Beőthy László főispán hosszú működése alatt soha sem követett el s mindég megőrizte az ilyen kérdésekben teljes pártatlanságát.

* Uj templom a fővárosban. A kőbányai plébániához csatolt tisztviselőtelepi róm. kat. lakossága régóta érzi a templom hiányát. A plébánia-templomba csak villamosan lehet jutni és így is eltart az ut majd fél óráig. A többi templomokhoz, ha talán közelebb is volnának valamivel, nem visz villamos. A Szent István fillér-egyesület elnöke, Csáky Gyula gróf, alelnökei gróf Degenfeld Schaumburg Ottóné és dr. Szaitz László ügyvéd a következő felszólítást intézi a katolikus hivelkhez: Vándoroltunk eddig egyik templomtól a másikra, egyik plébániáról a másikra és tapasztalásunk arra vezetett, hogy templom nélkül nem lehetünk, ha pedig templomot akarunk, olyat kell akarnunk, amely nemcsak vallási igényeinek kielégítésére, hanem fővárosunk diszére is szolgáljon. Ezért kérjük minden rend és rangkülönbség nélkül mindenkinek támogatását aki szereti szép fővárosunkat. Ezért hívjuk fel ez uton is fővárosunk figyelmét arra, hogy ő eminenciája Magyarország hercegprimása melegen óhajtva e szent cél elérését, melyet az új templom építésének megvalósítására alakult Szent István fillér-egyesület tűzött maga elé, készségesen megengedte, hogy f. é. márczius 5-én, vasárnap, a székesfőváros összes templomaiban a tisztviselőtelepen építendő templom javára könyöradományok gyűjtése rendeztessék. Ha sokan teszik magukévá a művészi szent ügyet, a főváros tisztviselőtelepén nemsokára egy új templom diszlik. Az ügy iránt közelebről érdeklődők forduljanak felvilágosításért az egyület vezetőségéhez.

A Szent István fillér-egyesület elnöke Csáky

Uj üzlet.

Megnyilt

Uj üzlet.

A tavaszi ujdonságok raktára.

Havas Béla kézmű-, divat- és rövidáruháza

NAGYVÁRAD, Zöldfa-utca 36. szám.

Kizárólag jó minőségű áruk.

Női ruhaszőv-tek, selymek, francia Deline és Batisztek. Hazai vasznak és asztalneműek. Kanavász és sephirek. Női, férfi fehérneműek. Szőnyeg, függöny és ágterítők. Paplan és matraccok. Rövid- és belésárak Meglepő olcsón szerezhetők be. Kérem a kirakatokat figyelemmel kísérni! Hazai gyártmányok! Szolid kiszolgálás!

Gyula gróf, alelnökei gróf Degenfeld-Schaumburg Ottóné, dr. Szaitz László ügyvéd, titkár Prágai Irma és pénztárosa Bacsinzky Ede, (lakik X. Héderváry-utca 70.)

* A vámbevételek a múlt évben.

Nagyvárad város vámbevételei pár év óta évről-évre örvendetesen emelkednek. A vámfelügyelő bizottság tegnapi ülésén részletes jelentést tett erről Komlóssy József gazd. tanácsnok, aki a vámkezelés felügyeletét gyakorolja. Az előbbi évvel összehasonlítva, a következő adatok tűnnek ki a vámbevételekről:

	1903.	1904.	
kövezetvám	71527	78866	kor.
vásárvám	50382	55299	>
vásári helypénz	54358	62569	>
lővásári helypénz	14778	13755	>
baromvásár	19385	20274	>
sértésvásári	5183	6036	>
akoldij	279	396	>
hidvámokból	19053	19309	>
tutajvám	990	628	>

Az összegből kitűnik, hogy 1904-ben 15486 koronával több folyt be, mint 1903-ban, dacára, hogy a takarmányhiány miatt a lővásártéren és a Körözs-ceskély vizállása miatt a tutajvámoknál visszaesés mutatkozik. 1902. év óta 28 ezer koronával több folyt be vámokból, mint az azelőtti átlag. A jelentés tudomásul vétele után a vámszemélyzet között kiosztandó jutalék összegét 4540 koronában állapították meg. — A piaci sátor, helypénzekre vonatkozólag az eddigi állapot fentartását javasolják s megbízták a gazd. tanácsost, hogy a helypénzekre vonatkozó szabályrendeletet újból dolgozza át.

* **A polgári iskolai tanítók mozgalma.** A nvárad közs. polgári fiúiskola tanestülete elhatározta, hogy Nagyváradon és Bihar megye területén működő polgári iskolai tanerőket felhívja az Országos Polgári Iskolai Egyesület Bihar megyei Körének a megalakítására. Ezáltal az e című iskolákat tömöríti, s egységes, erős, összhangzatos működésre irányítani szándékszik. Hazánk más vidékein már régen vannak körei az Országos Egyesületnek, mely központnak 1100-nél is több tagja van. Bihar megyében ilyen kör még nincsen, pedig elég szép számmal vannak itt polgári iskolák, holott a körnek éppen az a célja, hogy az O. P. I. E. feladatainak munkálása mellett azon vidéki iskolai és tanestületeinek különös helyi érdekei is kellő gondozásban részesüljenek. A vall. és közokt. miniszter a polgári iskolai tanerőket már régen kivette az általános tanító egyesületekből, azóta ezen országos egyesületbe tartoznak belépni, ez pedig körei által igyekeznek a vidéken szerves kapcsolatba hozni az egymástól távol eső erőket és pótolni azon tanügyi egyesületet, amelyből a miniszteri intézkedés következtében kiestek. Legfőbbképen pedig azért is szükséges ezen kör, mert iskoláik és saját ügyeiket természetesen maguk között képesek legjobban szolgálni.

* **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter Bihar megyében a csökmői anyakönyvi kerületbe Porteleky Sándor segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki, s őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságnál való közreműködéssel is megbízta. — A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Némethy József szatmárnémeti alügyészt a szatmárnémeti járásbíróvá nevezte ki. Némethy Józsefet itteni működése idejéből Nagyváradon is sokan ismerik s kiváló képességeinek szép jövőt jósolnak.

* **Feneketlen sár.** Bokáig érő sárban taposunk pár nap óta a legtöbb utcán, azonban csak az alföldi, kövezetet sohasem látott falukban van akkor pocsolva és sártenger, mint Szentpétery-utcán. A város teljesen megfedkezett arról, hogy ez az utca is létezik, mert ős idők óta nem takarították. Lehet pedig, hogy a takarítás haszonnal járna, mert

hátha valami őskori leltre bukkannának a sárhalmaz alatt. Különbben a többi utcákon is ott disztelenkedik a sár, habár itt-ott összekaparva. A városi igák nem hordhatják el, mert most heverik ki a téli pihenés fáradsalmait.

* **A nemesség elvesztése.** A német politikai élet szellemét élesen jellemzi az a javaslat, amelyet a német nemzeti szövetség előljárója intézett az igazságügyi kormányhoz. A javaslat oda irányul, hogy a büntető törvénykönyv akként egészíttesék ki, hogy mellékbüntetésként kiróható legyen a nemesi rang elvesztése. A német nemességre nézve kellemetlen, hogy soraiban megbélyegzett emberek is helyet foglalnak s azt óhajtja, hogy a büntetett előéletű nemesek a polgári rendbe szoríttassanak. A német büntető törvény, mely liberális időkben készült, már létrejött idején elzárkózott hasonló irányzatok elől s készítöi azt az álláspontot fogadták el, hogy minden társadalmi rend tartsa meg magának a saját gazembereit. Az osztrák büntető törvényben ma is megvan a büntetésnek ez a neme.

* **Egy előkelő urasszony halála.** Igaz részvételt értesülünk azon gyászról, mely Bihar vármegyének egy régi nemes családját a vajasi és fahidi Ajtayakat oly közletről érinti csikszentsimoni Endes Mária, özv. Gaszner Sándorné elhalálásával. Kalotaszegnek egy derék, jó urnője, a szegény székely nép segítője és vigasztalója hunyt el a jószívű urasszonyban, ki mint a kolozsvári «Ellenzék» írja, nagyon sok szenvedőnek a könnyét főlzártotta az életben s akik méltán sirhatnak az elhunyt matróna ravatalánál. A gyászolók sorában vannak: Ajtay Mária, özv. Kaplonyi Darabanth Ferenczné Ugrán, Ajtay Jolán, dr. Buday Józsefné Derecskén, Ajtay Kálmán uradalmi főtitkár Rét-Szent-Miklóson, Ajtay Géza földbírtokos, Ajtay Gyula kereskedő, Ajtay Albertné földbírtokos, Ajtay Sándor királyi betétszerkesztő bíró és fia Ajtay László hírlapíró, a «Tiszántúl» rendes belmunkatársa, és az érsekújvári Gyarmathy család, élén Gyarmathy Zsigmond kir. tanácsos, nagybirtokossal.

* **Uj nemesek.** A király Laudauer Lipó nagykereskedőnek Landauer Béla dr. Hontvármegyei tiszteletbeli főjegyzőjének, valamint Landauer Istvánnak és ezek törvényes utódainak a magyar nemességet adományozta.

* **Előnév adományozás.** A király Karátsony Ferencz katonai lelkész, Karátsony János alügyész és Karátsony Dezső takarékpénztári tiszviselőnek a régi nemességük épségben tartása mellett a «hódosi» előnévet, a kincstári díjak fele részének elengedése mellett — adományozta.

* A hét humora.

Megtörtént.

Egy ortodox rabbi felül a villamos kocsira s miközben szijja a szivarját, elkezd egy mellette álló ismert nevű képviselőhöz németül beszélni.

A képviselő nyugodtan, teljes egykedvűséggel hallgatja és nem felel.

A rabbi: Mit szól hozzá az ur!

A képviselő (magyarul): Nem tudok németül.

A rabbi (zavartan, de németül): Én is tudok magyarul, de oly rosszul, hogy szégyellek magyarul beszélni.

A képviselő: Lássá, én is tudok németül, még pedig kitűnően, de szégyellek németül beszélni.

Az új udvari tanácsos.

Én meg nem foghatlak téged, Adolf! Reggel óta itt állsz ebben a nehéz kosztümben (dizmagyarban!) pedig majd elolvadsz. Az Istenért, vetkőzz már le!

— Nem lehet, Amelie, Az udvar most egy olyan nagy zavarban van, hogy minden pillanatban eljöhöt hozzám tanácsért.

Szinekura.

— Ejnye bíró uram, hát még most sem csináltatták meg az ablakokat?

— A szolgabíró ur nem engedi, mert hivatal kell a volt képviselőknék. . . Tetszik tudni, a kormány kiakarja nevezni a törött ablakok országos felügyelőjének.

Samuka érdeklődik.

I. Mama, milyen állat a papa?

— Hova gondolsz Samuka!

— Arra gondolok, hogy egész nap be van fogva.

II. Mondd, mennyibe kerül egy szív?

— Micsoda bolond kérdés ez megint?

— De hiszen te mondtad, hogy a kisasszony megretette a szívét a papának.

(Kakas Márton.)

* **Meglopott ügyvédi irnok.** Sós László ügyvédi irnok Timár-utca 1. sz. a. levő lakattal és keresztvassal lezárt kamaráját az éjszaka a szomszéd kerítésen át az udvarba behatolt ismeretlen tettes feltörte és két bödön zsirt, másfél sonkát, két szál kolbászt és 4 füstölt oldalast 90 korona értékben elemelt. A tolvajt a rendőrség nyomozza.

* **A tolvaj lakótárs.** Zsugye Pál hetes Kapaczinus-utcai lakásából tegnap virradóra eltűnt nevezettnek ezüst zsebórája lánczostól és harmonikája. A muzsikális hajlandóságú tolvajt ma elfogta a rendőrség Spetán Sándor lakótársa személyében, aki kereken megtagadott minden felvilágosítást az óra és harmonikára vonatkozólag. Mindamellett a rendőrség már ki-puhatolta, hogy hol helyezte letétbe a lopott drágaságokat és így a merev tagadás mit sem használt.

x **Mulató Szabó vendéglőben.** Szabó Gyula Körös-utcai vendéglőjében Szűcs Lacci kitűnően szervezett s új attrakciókból összeállított társulatával ma és naponta fényes előadást tart. Fellépnek a következő elsőrendű művészek: Háber Ede a legjobb szájharmonika művész, műfüttyülő és állathang utánzó. Bocskay Bella fenomenális schanzonette. Ivanoff Berta orosz énekesnő. Bocskay Béla a magyar Fregoli kitűnő humorista és átváltozó művész. Továbbá Pap Ferencz, a legszebb hangú bariton énekes, a Király színház v. tagja Szűcs Lacci igazgató új műsorával és Sz. Harmat Ilonka Nagyvárad kedvelt szubrettje stb. Ma este szívre kerül Farkas Imre ösmert költő kitűnő melodramája a «Vén cigány» előadja; Szűcs Lacci.

x **Felhívjuk** t. olvasóink szives figyelmét Debreczeni Lajos jó hírű géplakatosnak a mai számunkban közölt hirdetésére.

x **Kocsigyár.** A régi Bodánszky-féle, eddig is jó hírnévnek örvendő kocsigyárat kitűnő szakemberek vették át, kiknek minden igyekezetük oda irányul, hogy azt olyan mértékben fejleszessék, mely a legmagasabb igényeket is képes legyen e téren kielégíteni. Felhívjuk olvasóink figyelmét a czégnék lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **Magyar Borok,** nemes faj hazai gyümölcsökből, állandó nagy raktár Mertz Nándor utóda czégnél, Körös-utca. Telefon 448, sz.

Uj butor-iparvállalat és raktár

Nagyvárad, Szent-László-tér
Rimanóczy-ház (Holdas templom mellett.)

E napokban megnyílik a mai kor minden igényeinek megfelelő **szalon, ebédlő, háló, fürdő, szálloda** és **kávéházi berendezési vállalat** és **saját kárpitos- és asztalos műhelyem**, hol minden e szakmába előforduló munkák úgy hazánk, mint külföldön 18 éven át szerzett gyakorlati és elméleti képzettségem szerint saját vezetésem alatt készülnek.

Tisztelettel

Brüchler Márton.

x Orfeum a Lloydban. Kellemes szórakozásra nyílik alkalmá a n. é. közönségnek a *Lloyd-kávéházban*, hol egy elsőrendű *budapesti varieté-társulat* estéről-estére nagyszámú közönség előtt tart előadásokat általános tetszés mellett. Nagyon tetszenek a bohózatok, melyek Nagyváradon még teljesen újak. Sok tapsot arat Grünau Poldi új és kacagató kupléival, valamint *Thee Ullanoff* orosz tánczosok, *Ormai Lujza* énekesnő, *Berényi Izsó* humorista, *Berényi Bella* énekesnő, *Viola Giza*, *Vida Teréz*. — Ma új műsor és két új bohózat lesz előadva: *»Színházi képtelenség«* és *»A kaszárnya udvarán«* kacagató bohózatok. Családi műsor. Kezdeté 9 órakor.

Adakozások a Kossuth-szoborra.

I. számú iv. Gyűjtő: Dr. Baraás Béla orsz. képviselő. Adakozás: Dr. Bauarabás Béla 100 korona.

II. számú iv. Gyűjtő: Dr. Adorján Emil Nagyvárad. Dr. Adorján Emil 50, Emilia malom 10 dr. Lánzi József 3, Lánzi József 3, Levin Géza 2, dr. Ertsey Péter 5, dr. Váradi Ödön 5, dr. Demetrovits Elek 3, dr. Fenyő Sándor 3, dr. Gevő Sándor 3, Lékács Gyula 3, Fischer Sámuel 2, Koliner Miklós 3, Rendes Izidor 5, dr. Pezcel Adolf 5, dr. Ardelean J. sztin 5 korona, összesen 107 korona.

VII. számú iv. Gyűjtő: Arany Sándor. Nagyvárad. Arany Rózsika 5, Kiss Tódor 2, Fazekas L. 2, Hönigsberg N. F. 2, Mendelovits Samu 1, Rosenstock József 2 korona. Összesen 14 korona.

XII. számú iv. Gyűjtő: Bencz Gyula Nagyvárad. Bencz Gyula 6, Csegő János 4, Simon Manó 1, Bátori Imre 5, Berger Sándor 1, Matzák István 1, Szolga Sándor 1, Munk Gábor 2, Kóky András 2, Hajzek Gyula 130, Sajósi Lajos 4, Kovács Lajos 1 korona. Összesen 29 korona 30 fillér.

XVI. számú iv. Gyűjtő: D. Berger Ignác Nagyvárad. Kovács Imre 2, Wégner Mór 2, D. Berger Ignác 5, Csigai Lajos 2 korona. Összesen 11 korona.

XVII. számú iv. Gyűjtő: Bertsey György Nagyvárad. Ipartestület 200, Bertsey György 100 korona. Összesen 300 korona.

XIX. számú iv. Gyűjtő: Bodnár János Nagyvárad. Bodnár János 3, Kovács Endre 1, Weisz Vilmos —30, Rosenthal Jakab —20, Ligeti Lajos —10, Weisz Samu —50, Négyessy Gyula 2, Fonföder Miksa —50, B. Nagy Sándor —20, Herskó Endre —13, Orbán Sándor —20, A. Nagy Sándor —50, Erdőháti Béla —10, Veres Sándor —10, Vereli András —20, özv. Geber Samuné —20, Richhet Dezső —20 fillér. Összesen: 9 kor. 43 fillér.

XXIV. számú iv. Gyűjtő: Czeglédi Jeremiás Nagyvárad. Czeglédi Jeremiás 10, Klein Dávid 4, ifj. Popper József 4, Popper Árpád 2, Lévy Lázár 2, Bozsik István 5, Badar Béni 3, Bertsey György 10, Weisz Gyula 1, Kottlicsek Sámuel 1, Iványi István 1 korona. Összesen 43 korona.

XXIX. számú iv. Gyűjtő: Dr. Döry Ferenc Nagyvárad. Orosz Samu 2, Schönberg Armin 2, Dr. Döry Ferenc 10, Weisz Ernő 5 korona. Összesen: 19 korona.

XXXVI. számú iv. Gyűjtő: Friedl Mihály Nagyvárad. Friedl Mihály 2, Magyary Zoltán 1, Jakabffy Árpád 2, Pozsonyi Gábor 1, Grünwald és Kautmann 1, Almássy S. 1, Urbanek A. 1, Kurcz M. 2, Komoly Károly 1, Szabó Mihály 1, Weiszmann S. 1, Bügler József 1, N. N. 1, Bábrik József 1, Schiffert Mátyas 2, Szűts István 1, Mohács J. 1, Miklós I. 1, Szabó István 1, Beke Gyula 1, Szander Eduárd 1, Bucy Károly 1, Magyar János 1, Meyri Rudolf 2, Schmidl L. 1, Hitesy Gyéla 1, Weisz Albert 1, Scheni Lipót 1, Bekő Mihály 1, Dull László 1, Krecsmáry Lajos 1, Wild K. 2, Franke Dezső 1, Troll József 1, Adler K. 1, Federorvsky 1, N. N. 1, N. N. 1, Klein Géza 1, Weimann Béla 1, Mihalovics 4, N. N. 1, N. N. 1, Sturzóczi István 2, Klein Géza 1, N. N. 1, Cokic 1, Marosi Imre 1, Mudura György 2, Csoknyai Imre 1 koryna. Összesen 62 korona.

XXXVII. számú iv. Gyűjtő: Fröhlich János Nagyvárad. Máthé István 2, Fröhlich György 5, Grósz Sándor 2, Kállay Albert 2, Bognár János 2, Fröhlich János 10 korona. Összesen 23 korona.

XLVI. számú iv. Gyűjtő: Ifj. Joó Ferenc Nagyvárad. Bereczky Sándor 2, id. Joó Ferenc 2, Joó Lajos 1, ifj. Joó Ferenc 2 korona. Összesen 7 korona.

IRODALOM.

A kereszt iskolája.

A nagybőjt küszöbén ujólag felhivom ugy paptársaim, mint a világiak figyelmét. *A kereszt iskolája* című nagy bőjti elmélkedéseimre, melyek most hagyták el a sajtót.

A 167 oldalra terjedő csinos kiállítás, fejdisekkel, initalékkal ékesített kötet három részben 18 nagybőjti beszédet (alakjukra nézve elmélkedések) tartalmaz. Mind a 18 beszéd a mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedéséről szól.

Az első rész címe: *Az Olajfák hegyén és Pilátus csarnokában.*

E részben a következő hat elmélkedés foglal helyet: Miért akarták a zsidók megölni Krisztust? Jézus haláltétele és imádsága. — Judás árulása. — Péter tagadása és megtérése. — Krisztus elítéltetése.

A második rész, címe: *A keresztúton*, e hét elmélkedést tartalmazza:

Pilátus mossa a kezét. — Jézus a keresztet vállaira veszi. — Jézus elesik a kereszt terhe alatt. — Cirenei Simon. — Veronika. — Fájdalmas Anya. — A siránkozó asszonyok.

A harmadik rész, címe: *A Kálvárián* címmel öt elmélkedést ölel fel:

Krisztust megfosztják ruháitól. — A keresztrefeszítés. — Jézus meghal a kereszten. — Jézust leveszik a keresztről. — Krisztus sirbátétele.

A könyv izléses kiállítása a nagyvárad Szent László nyomdának jó hírnevét gyarapítja.

A könyv ára 2 korona, vidékre 2 korona 20 fillér.

Nagy-Várad, 1905 március 5.

Dr. Vučkics Gyula
sz. széki ülnök, plébános.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: délután: Charlie néne; este János vitéz.

Hétfő: Vén leányok.

Kedd: Fecsketészek.

Szerda: Fenn az ernyő nincsen kas.

Csütörtök: Furcsa háboru.

Péntek: Furcsa háboru.

Sombat: János vitéz.

Vasárnap: János vitéz.

A mai előadások. Ma két előadás lesz a Szigligeti színházban, d. u. 3 órakor fél helyárrakkal szinre kerül Charlie néne bohózat, este János vitéz, daljáték.

A vén leányok. Barrie nagyszerű vígjátéka, a mely Orley Flóra gyásza s betegsége folytán néhány hétig szünetelt. Hétfőn kerül ismét szinre az ismert kitűnő szereposztásban.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Egy festőművész Nagyváradon. Pár nap óta egy jeles festőművész, *Dézszy Károly* időzik városunkban, ki mint portait festő egyik

kiválóbb művészeink közé tartozik. Dézszy városunk szülötte s boldogemlékü bibornok püspökünk, dr. *Schlauch* Lőrincz pártfogoltja volt ki telfedezve benne a tehetséget tizenkét évvel ezelőtt külföldi mesteriskolákban tanította. Dézszy Münchenben Hollóssynál, majd Párisban Jules Lefevre-nél végezte tanulmányait. A kiváló festő arcképfestéseket elfogad.

Z E N E.

A Beethoven hangverseny előkészítése. A nagyvárad *»Harmónia«* Zeneegylet vasárnap d. e. 11 órakor és szerda este 8 órakor a községi. polg. fiúiskolában levő zenetermében gyakorlópróbát tart: melyre a zenekari tagokat ezuton hívja meg — az igazgató válsztmány.

EGYESÜLETEK.

A fogyasztási szövetkezet közgyűlése. A nagyvárad tiszviselők fogyasztási szövetkezete ma, vasárnap, március hó 5-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a vármegyeház kistermében, *Beöthy* László főispán elnöke alatt.

A bölcsőde egylet gyűlése. A nagyvárad jótékony egyesületnek egyik legkiválóbbika: a Bölcsőde egyesület ma, vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartja évi közgyűlését a várad új városi Jnmaculata zárdában.

Igazságszolgáltatás.

Okirat hamisító segédjegyző. Kába János biharmegyei segédjegyző korában derűborura követett el különféle csalásokat, sőt még az okirathamisítást is felvette munkakörébe. Elrendelték ellene a körözést, de a körözött levél sem tudott nyomára akadni. Kába ur azonban egy-két év múlva Mohácsra került, — nem kevesebb, mint szolgabírói minőségben. A mohácsi főszolgabírónak azonban véletlenül kezébe akadt a *»Rendőri Közlöny«* amelyben Kába János arcképe volt közölve. Ki is derült rövid idő alatt, hogy Mohács új szolgabírájának Kába Jánosnak az okmányai egytől-egyig hamisak és így a notáriusból lett notárius letartóztatták s Nagyváradra toloncolták. A kir. törvényszék 17 rendbel közokirathamisításért és 50 rendbeli magánokirathamisítás miatt három évi fegyházra ítélte. A nagyvárad kir. ítélőtábla két évre szállította le a büntetést s a Kuria pedig a táblai ítélet ellen emelt semmisségi panaszt elutasította.

Felmentett izgatató. *Boku* Szevér arad lapszerkesztő állott tegnap n nagyvárad királyi törvényszék, mint sajtóügyi esküdttörvényszék előtt, nyomtatvány utján elkövetett osztály elleni izgatással vádolva, Boku a mult évben cikket irt a választókerületek helytelen beosztása elleu felemlítve hogy a szegényebb emberek kívának zárva a képviselő választásból, habár ők is fizetnek az államnak adót. A királyi ügyészség a cikket inkriminálta s ezért került ma Boku a vádlottak padjára. Az esküdtszéki tárgyalásnak *Csulyok* Béla volt az elnöke. A közvédat *Gáthy* Bálint kir. alügyész képviselte; a vádlottat dr. *Várady* Ödön ügyvéd, majd *Suciu* János orsz. képviselő védtek. *Boku* Szevér tagadta, hogy cikket izgatási célzattal irta. Az esküdtek a perbeszédet elhangzása után *nem bűnösnek* mondták ki a vádlottat s a királyi törvényszék ennek alapján felmentette Boku Szevert.

MULATSÁG.

Tüzoltó bál a Sasban. Ma este tartják meg a nagyvárad tüzoltók álarczos tánczvigalmukat a fekete Sas nagytermében.

A magán tisztviselők hangversenye.

A nagyszámu fényes közönség jelenlétében folyt le a magántisztviselők tegnap este rendezett hangversenye.

A beköszöntőt Vámos Miklós mondta. Marton Manó szellemes csevegésével nagy élvezetet szerzett.

Aradi Aranka a Szigligeti színházébajos művésznője énekelt ezután az ő megszokott kedvességével.

Végül a kis Alexander Margitka a kis 6 éves csodagyermek énekelt és tánczolt s vége se hossza nem volt a tapsnak és ujjazásnak s az édes kis babának sok ráadással kellett megtoldani csodaszámába menő produczióját.

NYILTTÉR.

Étterem megnyitás.

A Rimanóczy-étterem bérletétől visszalépve, van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **márczius hó 14 én** a

„PANNONIA”-szálloda

diszesen berendezett

éttermét és télikertjét

katonazene közreműködése mellett

ünnepélyesen fogom megnyitni.

Midőn erről a n. é. közönséget, valamint igen tisztelt vendégeimet értesitem, szabad legyen remélnem, hogy új helyiségemben sem fogják tőlem becses pártfogásukat megvonni, annyiival is inkább, mert mint eddig, úgy ezután is legfőbb törekvésem leend egy *kitünő konyha*, valamint termelőktől beszerzett *jó borok és elsőrendű kőbányai DRÉHER-sör* kiszolgáltatása által a nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kiérdemelni.

Kész szolgálattal:

Karner Gyula,

a „Pannonia-szálloda” étteremének bérlelője.

Özv. Jüngling Józsefné

állandó nagy raktára *varrógép, kerékpár alkatrész- és felszerelésekben*

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Bazár épület).

Nagy választék *acetylen-lámpa lég-tömő és gummiköpenyben*. Szakszerűen berendezett *nagy javító MÜHELY* *Emalírozás, nickelezés és bárminemű javítások* pontosan és jutányosan eszközölköznek.

Carbit napi árban!

A legjobb gyártmány

Atilia, torpedó, Bock, és Hollender-féle



kerékpárok

vannak állandóan raktáron.

Becsés pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

özv. Jüngling Józsefné.

Boreladás.

Saját termésű, tulnyomólag rizling boraim literenkénti eladását **Szent-János-utca 31. szám** alatt megkezdtem.

1 liter újbor 32 kr.

1 liter ürmös 45 kr.

Tíz literen felül házhoz szállítat.

Fehér Gyula.

Ugyanott két utcza lakrész május 1-től kiadó.

TELEFON: 419. szám.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint ismét egy első rangú üzletet sikerült megvennünk, melyet **e hó 22-től** kezdünk elárusítani.

A raktár a következő cikkekkel áll:

500 valódi Norbert Langer és Regenhartd-féle Rumburgi vásznak, ajour asztal-neműek, garnitúrák és zsebkendőkből.

120 és 140 cmtr. széles gyapjuszövetekből Blous, Pongis és Louisin-selymek,

Czérna ruha-zephirek. Francia battistok, gyapju delainek, voilok, csipkék, aplica-

tiók, ágy garnitúrák, férfi-íngék.

Mindezen cikkeket a legjutányosabb árakban bocsájtjuk a vevőközönség rendelkezésére és saját érdekükben történik, ha bevásárlásaik előtt dusan felhalmozott raktárunkat megtekintik.

Teljes tisztelettel

Kohn Márton és Tsa,

Kossuth-Lajos-u. Füchsl-palota.

É R T E S I T E S.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

német szücs-üzletet nyitottam,

raktáromon mindenkor e szakmába vágó kézmunkák kaphatók és megrendeléseket gyorsan és pontosan készítek el a legjutányosabb árak mellett, ugyszintén szörme-árut nyári megőrzésre és annak gondozását elfogadom.

Üzletem tűz ellen biztosítva van.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel:

Zimányi András,

Nagyvárad, Színház- és Apácza-utca sarkán

(Dr. Adorján-palota.)

Ma katonazene hangverseny a BIHAR-kávéházban.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy **ma vasárnap 9 órától** a cs. és kir. 37-ik gyalogezred zenekara

nagy hangversenyt

rendez a következő műsorról:

MŰSOR:

1. »Silhoneten« polka fr. Chero-tól.
2. »Művészet« keringő Strauss-tól.
3. Nyitány »Figaró esküvője« című operából Mozart-tól.
4. »A szívnek és kedélynek« egyveleg Komzák-tól.
5. Ábránd »Faust« operából Gounod-tól.
6. »Egy keringő az én életem« ker. Vollstedt-től.
7. »Furesán, vigan és így tovább« egyveleg Schreiner-től.
8. »Magyar nemzeti dalok« egyv. Strobl-tól.
9. Nyitány »Könnyű lovasság« című operetből Suppé-től.
10. »Szent János bogárka« idill »Lisistrata« cz. operetthez Linek-től.
11. »Magyar nemzeti zene« Singer-től.
12. »Mindig vigan« galopp Grosse-tól.
13. »Magyar induló.«

Jó italokról, valamint pontos kiszolgálásról, hideg Buffetről goadoskodva van.

Egész éjjel nyitva!

Szives pártfogásért és számos látogatásért esd

Breyer Károly,
bérlelő.

Értesítés!

Mély tisztelettel van szerencsém nagyra-becsült megrendelőim szives tudomására hozni, hogy az általam alapított **Lebovits és Grosz** cégéből, mint az üzlet tulajdonképeni szakértő vezetője kiléptem. Szabad legyen tehát arra kérnem igen tisztelt megrendelőimet hogy további szives rendeléseikkel régi **Bazár épületbeli** (színház oldal) helyiségemben méltóztassanak felkeresni, ahol a mérték vételt személyesen teljesítem. Ha tehát bárki az én nevemben akarna eljárni, tisztelettel kérem mint illetéktelent visszautasítani. Magam pedig továbbra is minden erőmből iparkodom, hogy a közönség meg-tisztelő bizalmára ezentul is érdemes legyek.

Felhivom a t. közönség szives figyelmét a műhelyemben készült **legelegánssabb**

szinpadai és báli-czipőkre,

melyek kizárólag nálam szerezhetők be. Kérem a közönség további jóakaratu támogatását s maradtam kitünő tisztelettel

LEBOVITS MIKSA

a Szigligeti-Színház czipőszállítója

(Bazár-épület, színház felőli oldal.)

Nincs lehetetlenség!

Ez már igazán ritka alkalom.

Használja is azt ki minden vevő!

Ilyen ritka alkalom rég volt és soká lesz hogy még **órát** és **ékszer** is gyári áron alól lehessen beszerezni. Miért? Mert a napokban a Klein-féle óra és ékszer raktáron levő gyakat árverésen megvettem. És így mindenki kevés pénzért szép **ajándékot** vásárolhat. Nagy tömeg óra, arany és ezüst gyűrűk, fülfüggők, lánczok, karpereczek, joujouk, evőszközök, stb kerülnek eladásra. Továbbá szemüvegek, viz-, láz-, és szoba-hőmérők leszállított árban. Törött vagy ócska aranyat vagy ezüstöt pénzért, vagy cserébe a legmagasabb árban beváltom. Óra, ékszer és látszer javítás pontosan, jótállás mellett elkészítetik. — Minden verseny kizárva.

FREUND BENJÁMIN

műorás, ékszer- és látszerész.

Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi szálloda.

TÁVIRATOK.

Kihallgatások a királynál.

Bécs, március 4. (Saját tud. táv.)
Ó Felsege ma délután 1 órakor fogadta kihallgatáson *Dániel* bárót. A kihallgatás háromnegyed óráig tartott.

Dániel az audienciáról jövet egy újságíró előtt azt a kijelentést tette, hogy a beszélgetés folyamán arra meggyőződésre jutott, hogy a király a politikai válságban kötelességeit nagyon lelkiismeretesen teljesíti.

— Szóba került az audiencián a koalíciós kormány is? — kérde az újságíró.

— Igen. Sőt a gazdasági önállóságról és a katonai kérdésekről is volt szó.

Bécs, márc. 4. (Saját tud. távirata.)
Justh Gyula házelnök az uton meghűt és egész délelőtt az ágyban feküdt. A házelnök már akkor megérkezett a Burgba, mikor még Dániel báró kihallgatáson volt s így egy kevés ideig várnia kellett.

Justh mikor a király elé lépett legelőször is bocsánatot kért, hogy mint házelnök még nem mutatta be a magát a Felsegnek, de mentsége az, hogy azt gondolta, hogy a király a megválasztás után Budapestre jön s itt aztán audienciára jelentkezhetik.

A kihallgatás során a függetlenségi párt programjáról volt szó s akkor szóba került a personál unió is.

A király tréfásan megkérdezte *Justh*-t, hogy jól elnököl?

— Az igazsághoz, a törvényekhez és a házszabályokhoz képest Felseg — volt a válasz.

A király Budapestre jön.

Budapest, márc. 4. (Saját tud. táv.)
Ó Felsege a király március második felében a fővárosba érkezik, hogy a kihallgatásokat itt folytassa.



REGÉNYCSARNOK.



PENELOP. 6

Angol regény.

— Adja az ég, hogy egykor, mihamarabb találkozzatok,

Aztán, mintha restellené a hangjából kiérezhető felindulást, így szólt:

— Penelop, a Zultán sorsa el van döntve, atyám még ma eladja.

— Szegény Zultán! — mondá Penelop sajnálkozva. — Mincképpen is ijesztette meg az a nyúl annyira.

Graham százados nevetett.

— A nyúl nem volt oka semminek. Zultán csak ürügyet keresett rá, hogy száguld-hasson.

— De mikor olyan szép, — mondá Penelop, még mindig sajnálva kedveltjét,

— És te olyan könnyen el tudnál vele bánni! — szólt közbe Algy gonosz mo-solylyal.

E megjegyzésre mindnyájan nevettek, még Penelop is, ámbar az ő rovására ment.

Milyen jó, hogy nevetni lehet azon a kalandon, mely olyan szomorúan végződhetett volna.

Chartres ur azonban egész este nagyon komoly volt s midőn aludni mentek, újra kezét szorított Grahammal, s felindulástól remegő hangon mondá;

— Ön a gyermekem életét mentette meg, — soha sem fogom elfelejteni.

Miközben az ifjak a lépcsőn felfelé mentek, Algy a Graham karjába fűzte a magáét s nevetve mondá:

— Pajtás, beh kár, hogy nem én ültem a jobbik lovon!

— Miért? — kérde a társa. — Már az az örömöm is felkeltette irigységemet, melyet a testvéred megmentése miatt éreztem? S fáj, hogy én mentettem meg?

— Dehogy; hanem lásd Douglas, ha én mentettem volna meg Penelopot, az öregem hálából szívesen adott volna néhány száz forintot, mire most oly égető szükségem van!

— Algy, ismét bajban vagy!

Graham egészen elkomorlyodott.

— Douglas, becsületesemre mondom, nem tehettem másképp! — válaszolá Algy, mialatt arcát szegénypir borította. — Fogadtam Gordonnal?

— Igéreted után? — mondá Douglas, szemrehányóan, Algy szép bűnbánó arcára nézve. Algy egyáltalában nem tudott a lejtőn megállani?

Rövid szünet után Algy így szólt:

— Douglas, menjünk szobánkba, — itt nem tudok beszélni.

Graham százados szobájába kísérve, a kandalló párkányához támaszkodott, azután hosszan nézve barátjára, ezt mondá:

— Douglas, csakis egy dolog van a világon, a mi annyira drága nekem, hogy érte képesnek érzem magamat a lejtőn, a mint te nevezed — megállani.

A Graham százados homloka mindinkább elborult s szigorú tekintetét vetett az előtte álló szép, könnyelmű ifjura.

— Nos? — mondá.

— Douglas, engedd meg, hogy irjak Nelinek s megkérjem, hogy várakozzék reám, — mondá Algy oly komolysággal, hogy hangja remegett bele és én esküszöm neked, hogy a mig élek, sohasem fogadok többet.

— Nem engedem — felelt szilárd hangon a kapitány. — Most is csak azt mondhatom, a mit előbb, hogy Nellit addig nem adom hozzád, míg érdemesnek nem mutatod magadat egy ily drága kincs birhatására. eleget fáj az nekem, hogy testvéremet nem bízhatom rád! Algy, azt hiszem, okosan határoztam.

— Jó éjt, — mondá Algy hirtelen.

De Douglas visszatartotta s barátja vállára téve a kezét, komolyan nézett a szemébe.

— Algy, hallottad midőn ma este annak a reményemnek adtam testvéred előtt kifejezést, hogy egykor Nellit meg fogja ismerni; azt értettem ez alatt, hogy úgy ismeri meg, mint a te feleségedet. Most már mehetsz, jó éjt!

— Ugy veszem észre, az öreg szerelmes kezd lenni a hugomba, — mondá Algy magá-ban. — Kedves Douglas, én a magam részéről!

örömmel egyezem bele, hogy meghódítsa hugomat, ha tudja; de annál keservesebb az én helyzetem!

Chartres Algy sokkal jobban ismerte Grahamot, semhogy számíthatott volna rá, hogy szavát valaha megszegje, azért még ez éjjel elhatározta magában, hogy adósságaitól megszabadul s könnyelmű, tékozló életmódjával fölhagy.

Szegény Algy! — Elhatározni valamit nagyon könnyű, de azt végrehajtani — az egészen más. Algynak szoknyás gyermek kora óta soha sem maradt meg a pénz zsebében, vajjon most sikerül-e neki a takarékosság?

Graham százados sokáig ébren maradt s hosszú levelet irt Nelinek, melyben az Algy nevét is úgy esetlegesen néhányszor megemlítette.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, márc. 4.	
Os-rákhitelrészvény — — —	512.94
Magyar hitelrészvény — — —	806.50
Leszámi oló bank — — —	464.50
Rimamurányi — — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény — — —	649.—
Közuti vasut — — —	569.50
Városi villam s vasut — — —	339.—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, márc. 4.	
Buza ápr.-re — — — —	19.92
Buza máj. — — — —	19.70
Rozs ápr.-re — — — —	15.78
Tengeri májusra 1905. — — —	15.22
Zab ápr. ra — — — —	15.12
Repcze aug.-ra — — — —	25.70

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905. márc. 4-án	
Magyar aranyjárdék 4% — — —	118.90
Magyar koronajárdék 4% — — —	98.20
Magyar koronajárdék 3 1/2% — — —	89.45
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% — — —	98.50
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény — — —	98.50
Magyar nyereséj sorsjegy-kölcson — — —	217.50
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson — — —	170.50
Osztrák járdék papirban — — —	99.90
Osztrák járdék ezüstben — — —	100.30
Osztrák járdék aranyban — — —	119.50
Osztrák korona járdék — — —	1.00
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	157.75
Osztrák-magyar bankrészvény — — —	16.45
Magyar hitelbank részvény — — —	78.9—
Osztrák hitelbank intézeti részvény — — —	67.625
Osztrák-magyar államvasuti részvény — — —	65.550
20 frankos arany (Napolendor) — — —	19.5
Német birodalmi márka — — —	11.715
London vista — — — —	23.397
Páris vista — — — —	95.22
20 márkás arany — — — —	23.48

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Meguyílik e hóban.

Dr. Politzer Jakab

sanatoriuma és vizgyógyintézete

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Bejáró és bennlakó betegeknek.

Egész éven át nyitva.

Elegáns betegszobák, mérsékelt árak:

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál.

Az összes vizgyógyászati eljárások.

Külön férfi és női osztály.

Szénsavas fürdők (nanheimi kura), forrólégfürdők, villamos fényfürdők, vaslápföld- és ásványfürdők, törpe-fenyőfürdők. Az összes villanygyógyászati eljárások, villamos vízfürdők, villamos négysejtesfürdők. Inhalatiók dr Bulling szerint, Massage és vibrációs massage, étrendi gyógymódok.

Dr. Politzer Jakab,

az intézet tulajdonosa és vezetője.

Diószeghi István

órás és ékszerész

Nagyvárad, Teleki-utca

Elvállal:

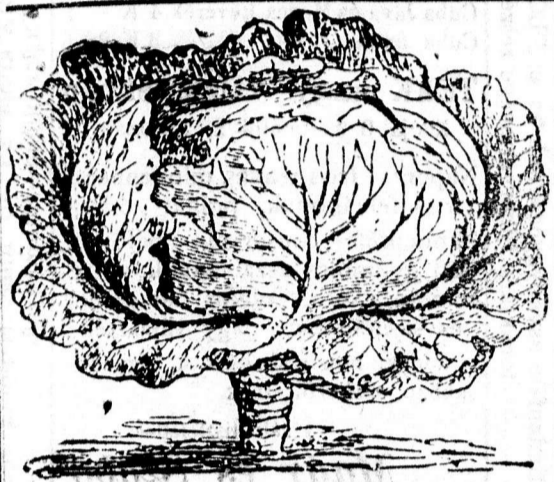
órákat, ékszereket

javitás végett.

Jutányos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Óra és ékszer raktár.

Alapított: 1850-ben.



Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek ajánlani *legkiválóbb*

MAGVAIMAT.

Valódi eredeti kitértetett

takarmányrépa-fajokat.

Valódi oberndorfi kerek sárga; Mammuth óriás, vörös, ecken-dorfi, Olajbogyó palaczkalaku, hosszú.

Allamilag vizsgált arankamentes francia és magyar lucerna, stirii vörös lóhere.

Pázsit diszfü-vegyülék.

Angol perje, muhar, бүкőny, paprika-köles, len- és kendermag.

Különféle gazdasági magvak.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb készséggel várva maradok

kiváló tisztelettel

DELL'ORTOKÁROLY

magkereskedése

a „ZÖLD KOSZORU“-hoz
Nagyvárad, Szt.-László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vtdeki megrendeléseket gyorsan és pontosan feljesítek csomaglási költség nélkül.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomosillapító szernek bizonyult közönségnél, oszónál és meghűléseknél bedörösléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstr. 5. nev. Mindennapi szétküldés.

Dunántuli Közművelődési Egyesület

SORSJEGYEI

1284 nyeremény értéke

≡ **60.000 korona.** ≡

1 főnyeremény 30.000 korona értékű.

2 főnyeremény 10.000 korona értékű.

1 drb ára 1 kor.

11 drb ára 10 kor.

➡ **Huzás 1905. március hó 11-én.** ⬅

Kapható mindenütt és a Cultur-egylet irodájában, Rökk Szilárd-u. 2.

983

Vidékre viszont elarusítók kerestetnek.



Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

NAGYVÁRADON, Fő-utca elején.

Modern lakás, szálloda és kávéház berendezések iparművészeti vállalata. Telefon: 421 sz.

Elegáns matt és fényezett

BUTOROK

jutányos gyári árban.

GYÁRTELEP: BÉKÉSCSABÁN.

Raktárak: Nagyvárad, Baja.



Nagy magtár kiadó.

Várad-Velenczén a volt, Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a KALAPGYÁRBAN Fried ánder Hermannál. Telefon: 143.

Hirdetmény.

A Polgári takarékpénztár részvénytársaság folyó évi március hó 12-én délelőtt 11 órakor saját üzlethelyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottak.*

Tárgy:

Egy igazgatósági tag választása.
Nagyvárad, 1905. február 28.

Az igazgatóság.

* Minden részvényes ki közgyűlésen részt akar venni, tartozik 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg a társaságánál legalább 1 hó előtt saját nevére irt részvényt vagy részvényeit szelvényekkel együtt a takarékpénztár pénztárába letenni, hol őt illető szavazat számát előtűntető térítvényvel láttatik el, mely egyszeres-mind a szavazásra igazoló jegyül szolgál.

Zálogházi árverés.

A „Biharmegyei Takarékpénztár“

➡ **zálogosztálya** ⬅

1905. március 7-én árverést tart.

Az elzálogosított tárgyak márcz. 6-ig rendezendők.

Olcso kölcsön

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Siedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottak;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel.

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek állami, megyei, és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitel eszközök ki.

Mindenféle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésre és minden díjazás nélkül szolgálok felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám. 930.

A természet kedvelőinek.

Tarcali telepünk a kereskedelmi, kerti és dísznövények jól gondozott és gazdag gyűjteménye.

Erfurti és egyéb magvaink

a legfrissebbek, a mellett meglepően olcsók és minden 5 koronát meghaladó rendelés portómentes

Legnemesebb rózsafajok

szinpompázó változatban. Köztük több újdonság is. **PELARGÓNIÁK** legbecsesebb fajai. **SZAMÓCZÁK.** Magastörzsű **köszméte- és ribizke fák.**

Több millió fajtisza, dús gyökerű gyümölcs- és díszcsemete.

Minden talajban diszító téli évelő virágfajok.

Szölkötéshez legalkalmasabb jutfonál és egyéb kertészeti különlegességek

Kertek díszítése, átalakítása és építése a legmodernebb ízlés alkalmazásával. Levélbeli megrendelésre a legpontosabban szolgáljuk ki vevőinket.

Eötvös Lajos és Társai kereskedelmi kertészete

Tarcal (Zemplénmegye)

Alegszebb alaku és legnagyobb sulyu takarmány répaért és konyhakerti terményért 50, 20 és 10 korona jutalom aranyban. 1047

Első biharmegyei

Kávé és Tea

kivíteli üzlet.

Maár és Szabó

Nagyvárad, Fő-utca.

(Moskovits-palota.)

Ajánlunk nyers kávékat kilóját 2 K 40 fill.-től 4 K 48 fillérig.

Pörkölt kávé

Cuba kiváló finom 1 kiló 4 K 80 f.
Cuba Jáva és Mocca keverék 4 K — f.
Cuba finom 1 kiló . . . 3 K 20 f.

TEÁK nagy választékban

kilója 6 koronától 20 koronáig.

Naponta friss teavaj, mindennemű friss felvágottak, prágai sódar.

Mindenféle conservek, befőttek, déli gyümölcs aszalványok, pástétomok, párolt, olajos halneműek és sajttélemben nagy választék.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

kiváló tisztelettel:

Maár és Szabó.

Mindenféle ásványgyógyvizek és az ELÓPATÁKI-VIZ forrattára. Biharvármegye részére.

BATUL-ALMA kilója 32—40 fillér. Naponta friss Kugler méghon sütemények.

AMERIKAI

ÁRUHÁZ

Nagyvárad, Fő utca (Bazár épület).

KARNEVAL

Farsangi cikkekben ujjonnan érkezett igen szép nagy raktár van. Ruhákra való garok, selymek flitterek. Ugyisint minden faj selyem, tüll és flitter csipkékben is kellemes nagy választék van

Az árak pedig felülmulhatatlan olcsók!

Schicht-szappan

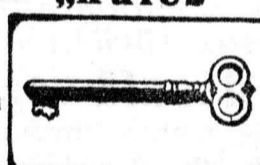
„szarvas“

vagy

„kulcs“



Jegygyel



legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! **Bevásárlásnál különösen arra figyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!!

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3/4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképező-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1/5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett.

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— **villamosvilágítási** —

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Budapesti fogtechnikus Nagyváradon.

FOGAK

törhetetlen Vulkaint fogsorokat és szájpadlás nélküli műfogakat készít kezesség mellett.

SZÉKELY KAROLY

975. fogtechnikus,
Nagyvárad Szaniszló-(Apolló)-utca. 15. sz.

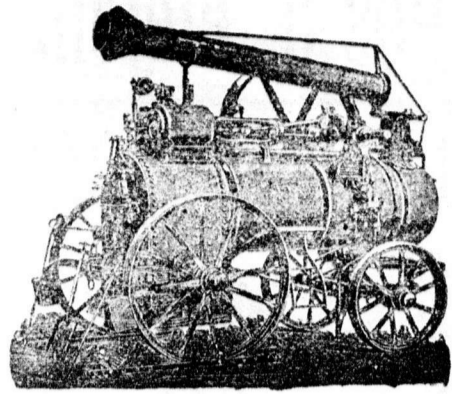
Erdélyi fajalmák

kaphatók, ugymint: *Batul, Ranet, Sóvári és pogácsa alma.* Kilója: 12, 14, 18, 20, 24 krajczárért. Viszont-elárusítók árendeményben részesülnek.

Raktár Színház-u. (dr. Adorján ház), és **Teleki-u. 24. sz.**

DEBRECZENI LAJOS

gőzerőre berendezett gépműhelye
Kolozsvári-utca 29/43. Nagyvárad.

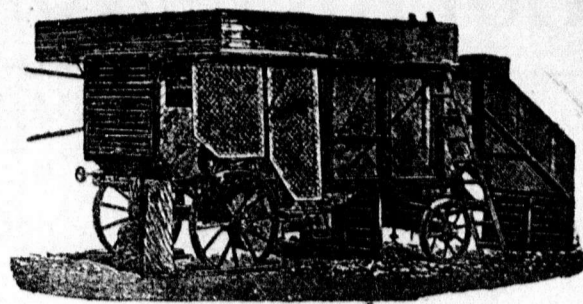


Ajánlom a mai kor igényeinek teljesen megfelelő új gépekkel berendezett műhelyemet; s újonnan felépített gőzcseplőgépeimet, valamint elváltak bármilyen gépek teljes kijavítását avagy újonnan átalakítását felelőség mellett; u. m. járgányokat, petróleum, gáz, benzin, gőzmotorokat, gőzgépeket, gőzcseplőgépeket és mindenféle gépezeteket.

Készíték mindenféle egyenes és hajlított tengelyeket s mindenféle esztergályozásokat, vas és réz, öntéseket, csapágyakat megmunkálva, eltörött vagy minta után.

Teljesen új lüszekrényeket avagy kijavítását s gőzművek berendezések javítását elvállalom.

Új villanyvilágító gépeket (Dinamó) teljesen felszerelve készíték bármilyen nagyságban.



Új gőzhenger fur géppel (cylinder) hengerfurásokat s gépről való leszerelés nélkül vidéken s új karikákkal együtt pontosan készíték.

Eladók

több 6—8 lóerejű M. Allami vasrámás új eséplőgépek, 6—8 lóerejű gőzgépek új használati engedéllyel teljesen üzemképesek felelőség mellett

Benzinmotorok, gőzcseplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A magyar kir. államvasutak gépgyárának

vezérigénységénél Budapest, V., Váci-körút 32.

Arjegyzéket és költségvetést ingyen és bérmentve küldünk.

LE CONSERVATEUR

francia életbiztosító és kiházasító intézet leányoknak hozományt, fiúknak kezdő üzleti tőkét, szülőknek nyugalmas aggkört biztosít

csekély évi befizetés alapján.

Az intézet kimutatott tőkéje

482 millió korona

Orvosi vizsgálat nincs!

Magyarországi igazgatóság

Budapest, VII., Kerepesi-út 30. szám.

500 forintot

fizetek annak, aki Bartilla

vizének használata mellett, üvegje 32 kr. ha ismét fogfájást kap vagy a szája büzlik! Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. örökös (E. Winkler) Wien, 19. 1. Sommergasse Kapható Nagyváradon Vadász Albert drogeriájában Fő-utca Nyíry György, Molnár Lajos urak gyógyszerárában. Berettyó-Ujfaluban Trajanovits Antal, gyógyszerárában. Kérjük határozottan mindenütt Bartilla-féle fogvizet-Hamisítványok feljelentő jól díjaztatnak.) Oly helyekre hol nem kapható bérmentve küldök 5 üveget 2 forint 60 krért.

Kiadó lakás.

Nagyvásár-tér 60. szám alatt (volt Mandl-ház) első emeletén 5 szobából álló lakás mellék-helyiségekkel 1905 május 1-től, továbbá a Lukács György u. 6 szám, (volt Rómerházban) 2 szobából álló garcon lakás mindenóra kiadó.

Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

Gouwelirozott Crepp fodor minden színben.

Nem kiáltó reclam Farsangra még nem létezett, hanem tény.

Bámulatra ragad mindenkit béli idényre érkezett gondos jóízléssel összeállított különleges szép színei és olcsósága.

Gyönyörű választék.

Pongais, Luisine és Messaline selymek.

Selyem Lyones, Mousline de soire és Crystalin.

Ajour, himzett és sima batisztokban.

OLCSÓ ALKALMI ARAK.

Francia béli Crepp divat színek métere	33 Kr.
Himzett és sima batisztok remek minták métere	25 Krtól
Indis és foulard batisztok gyönyörű színek 120 cz. széles	58 Krtól
Selyem Crystalin és túllgázé kiváló szép színek 120 cz. széles	98 Krtól
Selyem gazé csipke-rőzsa himzással egy ruhára	13'75 "

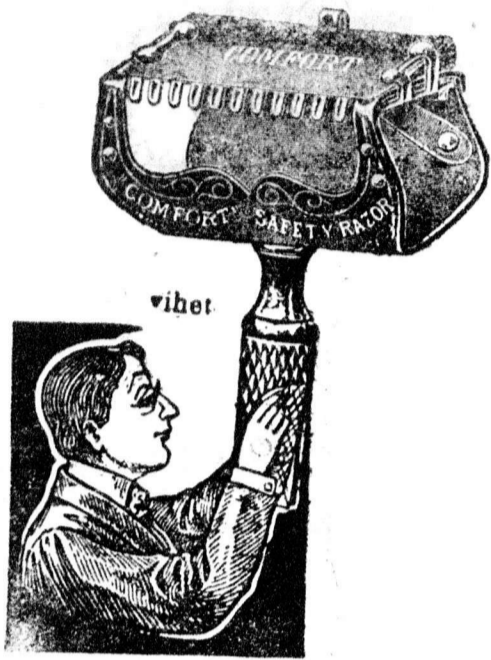
Klein Menyhért divatáruháza

SZT. LASZLÓ-TÉR, (HOLDAS-TEMLOM MELLETT)

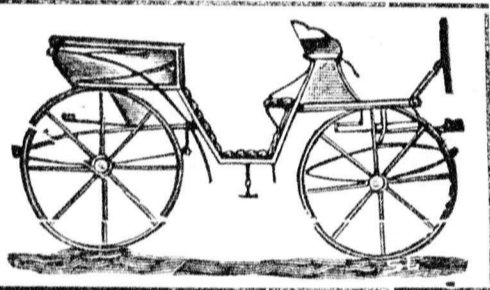
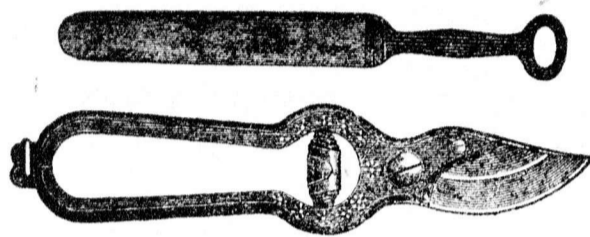
Ruha díszek divatlap szerint.

Figyelmes kiszolgálás.

Lőrincz Mór Nagyvárad, Szt. János-u. elején.



Ajánlja nagyválasztéku solingeni, angol és svéd aczél áruit u. m.: önberetva, rendes beretva, haj- és szakál vágó gépek, zsebkések, konyhakések, szőlőajtó és kerti kések, venyigemetsző ollók, női kézimunka ollók, beretva fenő szijak, kövek minden minőségben és mérsékelt árákért. Borbely felszerelések eredeti gyári árban.



Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a **Bodánszky Lipót-féle** (Szilágyi Dezső-utca, dr. Adorján ház

mellett) 30 év óta fenálló kocsigyárat átvettük s ezt saját személyes felügyeletünk mellett **Bodánszky Lipót** utódai cég ezimjegyzésén tovább vezetjük.

Raktáron tartunk mindenféle új kocsioat, u. m.: fedeles, **fedeleetlen**, üveges, landauer, landonet, Esterházy, bordás, paszket, kuesir, magánhajtó, sandauffer és még többfélét.

Elvállalunk mindenféle javításokat, úgy mint kerékgyártó, kovács, szater, fényező munkát leggyorsabban elkészítve.

Régi kocsikat javítunk és egész újra is kicserélünk.

Külön lovasuló osztály, mely a cég egyik oklevél-véllel bíró tagja felügyelete alatt van.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk tisztelettel:

BODÁNSZKY LIPOT cég utódai.

Tanulók felvételnek fizetés mellett.



A legszebb faj
csemege szőlő,
kiváló szép, legnemesebb

F A J - A L M A

és mindennemű *déligyümölcs.*

Tisztán kezelt természetes

HEGYI-BOROK

a következő **előnyös** árban:

Kitünő ujbör,	literje	— — —	29 kr.
Asztali ó-bör,	"	— — —	32 "
Rizling bör,	"	— — —	36 "
Pecsenye bör,	"	— — —	40 "

UJ-BÖR 100 liter 18 frt.

O-BÖR 100 " 22 "

Csemege, aszú, és pezsgőborok a **legelőcsőbb** árban.

KAVE nagyraktár, a legjobb fajokból az **elismert legelőcsőbb** árban. **Cocnac, rum,** és finomabb gyümölcs pálinka, **likörök** előnyös árban.

Valódi **Dréher-féle kőbányai füvegett SÖR** egy nagyfüveg **17 kr.**

Mertz Nándor utóda
cézegnél

NVárad. Körös u. Mertz-ház Telefon 448

Vidéki és helybeli telefon 63.

NÁDOR HENRIK és TÁRSA czipő nagyraktára

MAGYVÁRADON, Kereskedelmi-palota.

Van szerencsénk a n. é. vevőközönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a tavaszi idényre megérkeztek kitünő minőségű női-, férfi- és gyermek-czipők óriási választékban, feltünő olcsó szabott árák mellett kaphatók csakis **Nádor Henrik és Társa** kizárólagos czipő nagyáruházában (Nagypiacz-tér Kereskedelmi-palota.)

Vidéki és helybeli telefon-rendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Szilid kiszolgálás.

Szabott árák.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.